

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження обласних
політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Теофіпольська селищна територіальна громада
Хмельницька область

Частина 2

2024

Зміст

Терміни та скорочення	3
Вступ	3
Методологія дослідження	4
Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту	5
Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг	5
Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів	6
Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів	7
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту	7
Рекомендації	8

Терміни та скорочення

- ВПО** — внутрішньо переміщені особи
- СТГ** — селищна територіальна громада
- НПА** — нормативно-правовий акт

Вступ

Війна Російської Федерації проти України призвела до збільшення кількості сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах. Багато людей змушені залишити місця свого постійного проживання і переселитися до інших регіонів України. Тому виникає необхідність надання додаткових соціальних гарантій ВПО, зокрема в частині поліпшення їхнього фінансово-матеріального стану, потреб у соціальному обслуговуванні, психологічній підтримці тощо.

Більшість ВПО, які проживають у територіальних громадах області, потребують вирішення житлових питань, матеріальної, соціальної та інших видів допомог. Зокрема, ВПО стикаються з проблемами розміщення, забезпечення належних умов проживання, безробіття, створення належних умов перебування дітей у закладах дошкільної та загальної середньої освіти, отримання освіти, доступом до медичних гарантій. Тому перед територіальними громадами постають найгостріші виклики. Вони вирішують проблеми надмірного навантаження на соціальну інфраструктуру населених пунктів, яке виникло внаслідок появи значної кількості ВПО.

Тому актуальним є питання створення належної системи соціальної підтримки у громадах, які приймають ВПО. Команда благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно із місцевою владою та Радою ВПО провели дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту ВПО та інших людей, які постраждали внаслідок війни, а також проаналізували, чи перебувають переселенці у фокусі влади Теофіпольської СТГ.

Під час підготовки даного звіту були проаналізовані відкриті джерела та наявні на сайтах громади документи, а також направлені запити до місцевої ради в селище Теофіполь. Актуальні питання: чи ухвалювались протягом 2022–2023 років у громаді програми, спрямовані на підтримку ВПО та людей, які постраждали внаслідок війни; чи змінювались чинні програми та як (з урахуванням кількості облікованих у громаді ВПО та наявності людей, які постраждали внаслідок війни).

Методологія дослідження

Мета дослідження

Аналіз соціальних програм для ВПО, які діють у громаді, зокрема джерел залучених ресурсів та сталості таких програм; ідентифікація перешкод у доступі ВПО до соціальних програм; розроблення потенційних рішень і програм у напрямі ухвалення обґрунтованих довгострокових соціальних рішень для ВПО у ході стратегічного планування та формування соціальної політики.

Об'єкт дослідження

Перешкоди в доступі ВПО до програм соціального захисту, які діють у громаді, зокрема у забезпеченні їх стійкою системою соціальних гарантій.

Період проведення дослідження: лютий — червень 2024 року. Географія дослідження: селище Теофіполь, Теофіпольська селищна територіальна громада Хмельницького району Хмельницької області.

Завдання дослідження

1. Аналіз:

- місцевих цільових програм, інших місцевих НПА (положення, рішення, розпорядження, плани заходів тощо), спрямованих на забезпечення соціального захисту та підтримку ВПО;
- доступу ВПО до національних програм соціального захисту, які реалізуються в громаді, поінформованості про них і зацікавленості у участі;
- соціальних програм для ВПО, які реалізують у громаді міжнародні та національні неурядові організації.

2. Проведення зустрічей та обговорень із представниками Ради ВПО для визначення їхнього досвіду і потреб, пов'язаних із соціальною підтримкою.

3. Збір даних про кількість ВПО, які потребують соціальної підтримки у громаді (в розрізі демографічних характеристик та потреб щодо покращення соціального становища).

4. Розроблення звіту про результати аналізу чинних соціальних програм для ВПО.

5. Розроблення потенційних рішень і програм для ухвалення обґрунтованих довгострокових рішень соціального захисту ВПО під час стратегічного планування та формування соціальної політики.

Джерела інформації

1. Сайт Теофіпольської селищної територіальної громади.
2. Офіційні відповіді на запити згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації».
4. Статистична інформація щодо кількості ВПО, які потребують соціального захисту.
5. Місцеві НПА (положення, програми, рішення, розпорядження, плани заходів тощо).
6. Звіти про виконання соціальних програм.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

Крім зазначених у першій частині Звіту програм, Теофіпольська селищна рада ухвалила рішення, норми яких спрямовані на підтримку соціально вразливих верств населення.

Це [Рішення](#) Теофіпольської селищної ради «Про перелік соціальних послуг, що надаються за рахунок бюджетних коштів» (від 09.02.2024 № 5-40/2024, зі змінами від 05.04.2024 № 44-42/2024), а також [Рішення](#) виконавчого комітету Теофіпольської селищної ради «Про організацію харчування дітей в закладах освіти, що належать до комунальної власності Теофіпольської селищної ради у 2023–2024 навчальному році» (від 08.02.2024 № 21).

Показники витрат Теофіпольської СТГ, спрямовані на соціальну підтримку населення, продемонстровані у річних звітах про виконання місцевих програм. Оскільки Програма забезпечення перебування внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у пунктах тимчасового проживання та місцях тимчасового перебування Теофіпольської селищної ради ухвалена на 2024–2025 роки, інформації щодо ходу її виконання у формі звіту наразі немає.

Тому вбачається за необхідне звернутися до інформації, яка міститься у звітах щодо виконання інших соціальних програм, що діють на території громади.

Так, відповідно до інформації про хід виконання Комплексної програми «Піклування» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки, у 2022 році в громаді постійно відбувалась робота щодо надання адресної матеріальної допомоги найменш захищеним верствам населення. 2022-го передбачені видатки для надання одноразової грошової допомоги на лікування громадянам, які опинились у складних життєвих обставинах, у сумі 85 300,00 грн. Станом на 01.07.2022 надано 20 000,00 грн допомоги 22 жителям громади. Відповідно до заходів Програми, забезпечене надання й інших пільг, передбачених чинним законодавством, виплата яких здійснюється за кошти місцевого бюджету. Виконання Програми дає змогу суттєво підвищити ефективність системи соціальної допомоги в громаді шляхом посилення адресності при її наданні та включення додаткових заходів щодо соціальної підтримки пільгових категорій громадян для забезпечення гідного існування. Одночасно даний документ не містить інформації про надання допомоги конкретно ВПО як вразливій категорії мешканців громади.

Згідно з інформацією про хід виконання Програми розвитку та підтримки первинної медико-санітарної допомоги комунального некомерційного підприємства «Теофіпольський центр первинної медико-санітарної допомоги» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки, на виконання її заходів з селищного бюджету у 2022 році спрямовані кошти в сумі 2 775 465,00 грн, які передбачені для досягнення максимально можливого рівня здоров'я всіх жителів Теофіпольської громади, забезпечення надання населенню доступної

та високоякісної первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.

Проаналізувавши інформацію про хід виконання Програми медико-соціального забезпечення пільгових та соціально незахищених верств населення комунального некомерційного підприємства «Теофіпольський центр первинної медико-санітарної допомоги» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки, можемо дійти наступних висновків. Для реалізації заходів і завдань Програми на I квартал 2022 року передбачені кошти в сумі 92 000,00 грн. У I кварталі 2022-го видатки з селищного бюджету становили 64 355,00 грн, які повністю використані на передбачені Програмою заходи, зокрема на безоплатний відпуск лікарських засобів.

Згідно з інформацією про виконання Програми відшкодування вартості лікарських засобів на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, які мешкають на території Теофіпольської селищної ради, на 2022–2025 роки, за рахунок коштів бюджету Теофіпольської СТГ здійснювалися видатки на витратні матеріали для глюкометрів дітям з діабетом. Станом на 01.07.2022 фінансування вищевказаних цілей становить 16 300,00 грн.

Наявні звіти щодо виконання соціальних програм свідчать про те, що в громаді надаються соціальні підтримка та допомога, належні соцпослуги найбільш незахищеним верствам населення.

Програми Теофіпольської селищної ради, спрямовані на соціальний захист окремих категорій людей територіальної громади, зокрема ВПО, містять комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні як доповнення до державного соціального забезпечення (пенсії, доплати тощо). Реальна соціально-економічна ситуація, доцільність поліпшення матеріального забезпечення та умов проживання окремих категорій людей стали основними чинниками, на які орієнтовані соціальні програми територіальної громади.

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Хмельницька обл., Теофіпольська СТГ	10	9	8	2	8	2	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	З них потребують внесення змін або доповнень	Всього	З них потребують внесення змін або доповнень
Хмельницька обл., Теофіпольська СТГ	10	3	5	2	0

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Теофіпольська СТГ Хмельницької області ухвалила Програму забезпечення перебування внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у пунктах тимчасового проживання та місцях тимчасового перебування Теофіпольської селищної ради на 2024–2025 роки. Крім цього, має значну кількість інших програм, спрямованих на підтримку соціально вразливих верств мешканців громади.

Фокус уваги місцевої громади зосереджений на забезпеченні внутрішньо переміщених та/або евакуйованих людей можливістю тимчасового розміщення в об'єктах нерухомого майна комунальної форми власності.

Одночасно у територіальній громаді реалізується Комплексна програма «Піклування» соціального захисту населення Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки. Вона спрямована на впровадження конкретних заходів у напрямі забезпечення соціальних прав всіх громадян, зокрема ВПО, на достатній життєвий рівень, надання адресної підтримки, вирішення невідкладних питань організаційно-правового та інформаційного забезпечення, матеріально-технічного, медичного, соціально-побутового, культурного обслуговування.

Виконання соціальних програм, які діють у громаді, дає змогу суттєво підвищити ефективність чинних інструментів соціальної підтримки та захисту.

Рекомендації

Проведений аналіз соціальних програм свідчить про те, що в громаді функціонує ефективна система соціальної допомоги. Вона реалізується шляхом посилення адресності при наданні такої допомоги та шляхом включення додаткових заходів соціальної підтримки пільгових категорій громадян для забезпечення гідного існування. Одночасно ВПО, місце перебування яких офіційно зареєстроване у Теофіпольській СТГ, не можуть скористатися усіма можливостями чинних соціальних програм. Виникає необхідність надання додаткових соціальних гарантій ВПО, зокрема в частині поліпшення їхнього фінансово-матеріального стану, забезпечення їхніх потреб у соціальному обслуговуванні тощо. Тому пропонується внести зміни до норм окремих соціальних програм для позитивного вирішення даного питання.

Програма медико-соціального забезпечення пільгових та соціально незахищених верств населення комунального некомерційного підприємства «Теофіпольський центр первинної медико-санітарної допомоги» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки (затверджена Рішенням Теофіпольської селищної ради від 06.08.2021 № 2-10/2021)

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, забезпечення надання населенню доступної і високоякісної первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.	Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб , забезпечення надання населенню доступної та високоякісної первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.	Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб , забезпечення надання населенню доступної та високоякісної первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.

Програма відшкодування вартості лікарських засобів на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, які мешкають на території Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки (затверджена Рішенням Теофіпольської селищної ради від 06.08.2021 № 4-10/2021)

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<p>Розділ 3, абз. 1 ...Метою Програми є своєчасне та стовідсоткове забезпечення відшкодування вартості лікарських засобів на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади.</p>	<p>Розділ 3, абз. 1 ...Метою Програми є своєчасне та стовідсоткове забезпечення відшкодування вартості лікарських засобів на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб.</p>	<p>Розділ 3, абз. 1 ...Метою Програми є своєчасне та стовідсоткове забезпечення відшкодування вартості лікарських засобів на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб.</p>
<p>Розділ 4, абз. 2 ...Основними завданнями Програми є: виділення необхідних коштів з бюджету селищної ради на відшкодування видатків на лікування хворих цукровим та нецукровим діабетом, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади.</p>	<p>Розділ 4, абз. 2 ...Основними завданнями Програми є: виділення необхідних коштів з бюджету селищної ради на відшкодування видатків на лікування хворих цукровим та нецукровим діабетом, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб.</p>	<p>Розділ 4, абз. 2 ...Основними завданнями Програми є: виділення необхідних коштів з бюджету селищної ради на відшкодування видатків на лікування хворих цукровим та нецукровим діабетом, які проживають на території Теофіпольської селищної територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб.</p>

Комплексна програма «Піклування» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки (затверджена Рішенням Теофіпольської селищної ради від 06.09.2021 № 18-10/2021)

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
Не містить даних норм.	Доповнити розділ 6 (напрями діяльності та заходи Комплексної програми «Піклування» Теофіпольської селищної ради на 2022–2025 роки) пунктом такого змісту: ...надання одноразової грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, на лікування, вирішення соціально-побутових проблем.	...надання одноразової грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, на лікування, вирішення соціально-побутових проблем.

Програма медико-соціального забезпечення пільгових та соціально незахищених верств населення комунального некомерційного підприємства «Теофіпольська багатопрофільна лікарня» Теофіпольської селищної ради на 2023–2025 роки (затверджена Рішенням Теофіпольської селищної ради від 09.12.2022 № 10-27/2022)

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, забезпечення надання населенню доступної і високоякісної медичної допомоги.	Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, зокрема з числа ВПО , забезпечення надання населенню доступної та високоякісної медичної допомоги.	Розділ 3, абз. 2 ...Мета Програми полягає у досягненні максимально можливого рівня здоров'я для всіх жителів Теофіпольської громади, зокрема з числа ВПО , забезпечення надання населенню доступної та високоякісної медичної допомоги.

**Програма соціальної підтримки незахищених верств населення «Турбота»
Теофіпольської селищної ради на 2024–2025 роки (затверджена Рішенням
Теофіпольської селищної ради від 22.12.2023 № 3-39/2023)**

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<p>Розділ 3 ...Метою Програми є реалізація завдань та заходів, які спрямовані на соціальну підтримку незахищених верств населення комунальною установою «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради (далі — Центр), поліпшення якості їх життя, посилення адресності надання послуг, підтримки осіб похилого віку, соціального захисту осіб з обмеженими можливостями, надання допомоги сім'ям з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах та перебувають під соціальним супроводом, а також окремим категоріям громадян, які цього потребують.</p>	<p>Розділ 3 ...Метою Програми є реалізація завдань та заходів, які спрямовані на соціальну підтримку незахищених верств населення комунальною установою «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради (далі — Центр), поліпшення якості їхнього життя, посилення адресності надання послуг, підтримки людей похилого віку, соціального захисту людей з інвалідністю, надання допомоги сім'ям з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах та перебувають під соціальним супроводом, внутрішньо переміщеним особам, а також окремим категоріям громадян, які цього потребують.</p>	<p>Розділ 3 ...Метою Програми є реалізація завдань та заходів, які спрямовані на соціальну підтримку незахищених верств населення комунальною установою «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради (далі — Центр), поліпшення якості їхнього життя, посилення адресності надання послуг, підтримки людей похилого віку, соціального захисту людей з інвалідністю, надання допомоги сім'ям з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах та перебувають під соціальним супроводом, внутрішньо переміщеним особам, а також окремим категоріям громадян, які цього потребують.</p>

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»» в лютому – червні 2024 року.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)